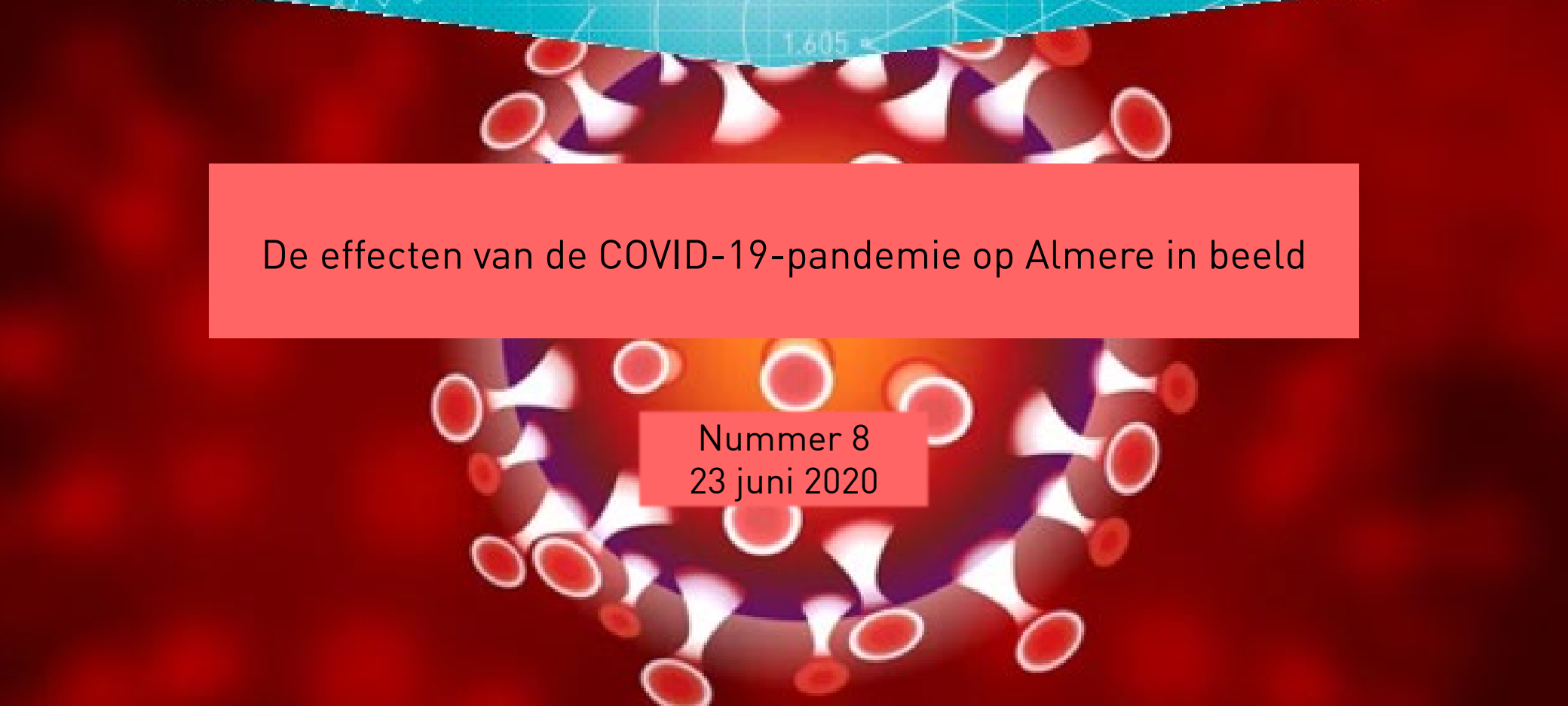

Monitor Coronacrisis

De effecten van de COVID-19-pandemie op Almere in beeld

Nummer 1
14 april 2020

Inleiding

In het begin van de coronacrisis was de aandacht heel begrijpelijk vooral gericht op de korte termijn en op de aanpak van acute problemen en knelpunten. Maar naast en na de aanpak van directe gevolgen, dient er ook gereageerd te worden op eventuele effecten op de langere termijn. Door het monitoren van de korte- en langetermijngevolgen kan het beeld van de effecten van de coronacrisis op Almere verder worden uitgebreid en kan er meer trendmatig inzicht worden gegeven.

De Monitor Coronacrisis brengt relevante trends en ontwikkelingen als gevolg van de coronacrisis in Almere in beeld. De monitor is geen kant-en-klaar product, maar zal zich de komende tijd verder ontwikkelen. De focus van de statistische informatie ligt nu begrijpelijkerwijs nog op de korte termijn. Gaandeweg zullen gegevens worden toegevoegd die een beeld geven van de ontwikkelingen op de lange termijn.

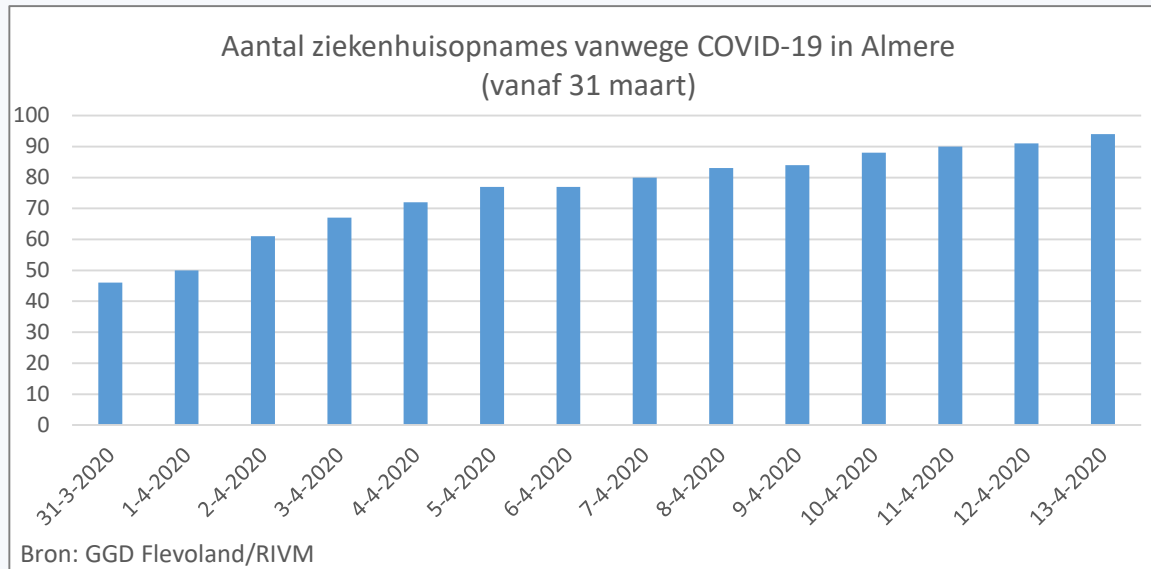
In de monitor ziet u dat sommige cijfers heel recent zijn en andere wat minder. Dat komt omdat sommige bronnen wekelijks of zelfs dagelijks cijfers bekend maken en andere maandelijks of per kwartaal.

De informatie is verdeeld over de volgende thema's:

- Algemeen
- Samenleving
- Openbare orde en veiligheid
- Zorg en ondersteuning
- Onderwijs en kinderopvang
- Economie, werk en inkomen

De monitor bijgewerkt tot en met 14 april.

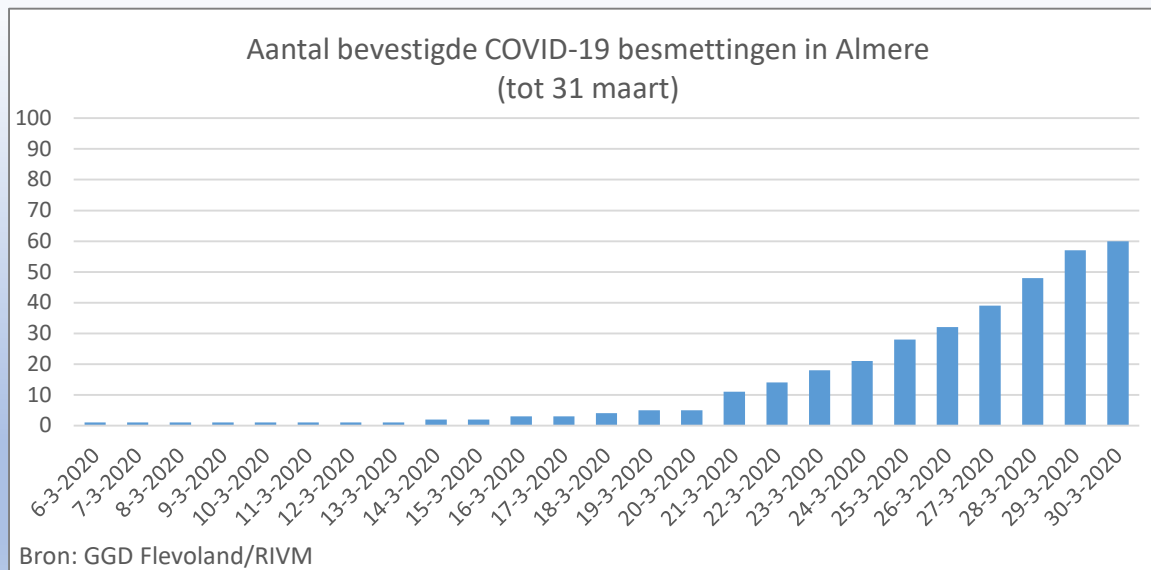
Algemeen

Het aantal ziekenhuisopnames vanwege COVID-19 in Almere steeg snel in week van 30 maart t/m 5 april, maar de laatste dagen komen er iets minder nieuwe opnames bij.

Op 13 april waren er in Almere 94 mensen opgenomen (geweest) in het ziekenhuis vanwege COVID-19.

Per 100.000 inwoners is het aantal ziekenhuisopnames vanwege COVID-19 in Almere iets minder dan landelijk: 44 Almeerders tegenover 50 Nederlanders.

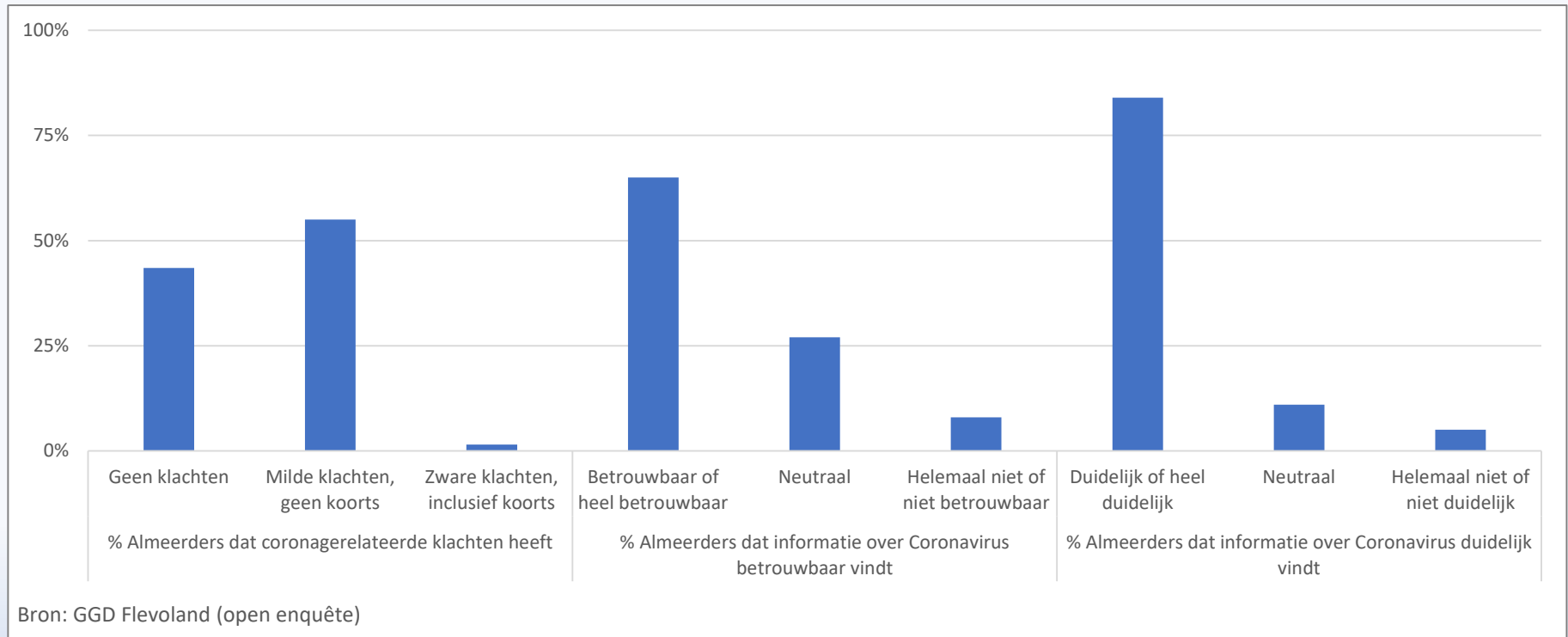

Vóór 31 maart registreerde het RIVM het aantal bevestigde besmettingen. Dit geeft een onvolledig beeld, omdat alleen kwetsbare groepen met klachten en zorgverleners worden getest door het RIVM en de GGD.

In de week van 23 t/m 29 maart (week 13) groeide het aantal geconstateerde besmettingen in Almere snel, maar die groei lijkt recentelijk af te vlakken.

Per 100.000 Almeerders waren er 28 mensen besmet: landelijk waren dat er 67 mensen besmet per 100.000 inwoners (stand 30/3).

Algemeen – GGD-enquête

GGD Flevoland hield tussen 23 en 29 maart een online enquête onder Flevolandse volwassenen. Uitkomsten kunnen niet zonder meer vertaald worden naar de Almeerse volwassenen. Omwille van de snelheid is gekozen voor een open uitnodiging via sociale media en internet. Een dergelijke methode bereikt vooral mensen die graag iets kwijt willen over het onderwerp. Iets meer dan 5.000 Almeerders, van wie 75% vrouwen, vulden de enquête in.

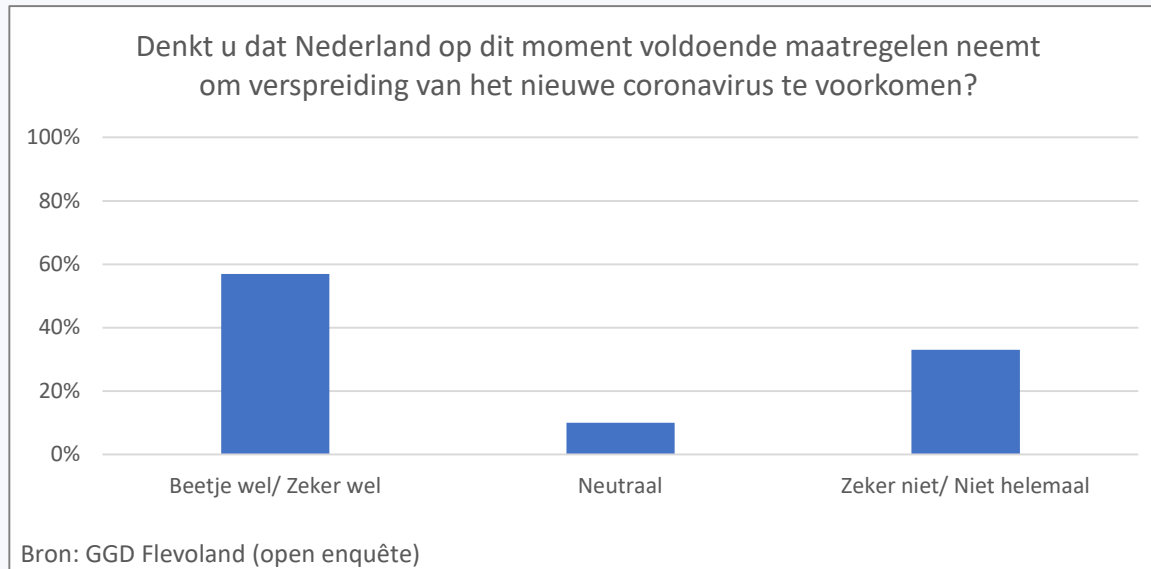
Van de respondenten zegt meer dan de helft klachten te hebben gerelateerd aan het coronavirus, het overgrote deel van hen milde klachten zonder koorts. Het gaat dan om klachten als hoesten,

keelpijn en vermoeidheid.

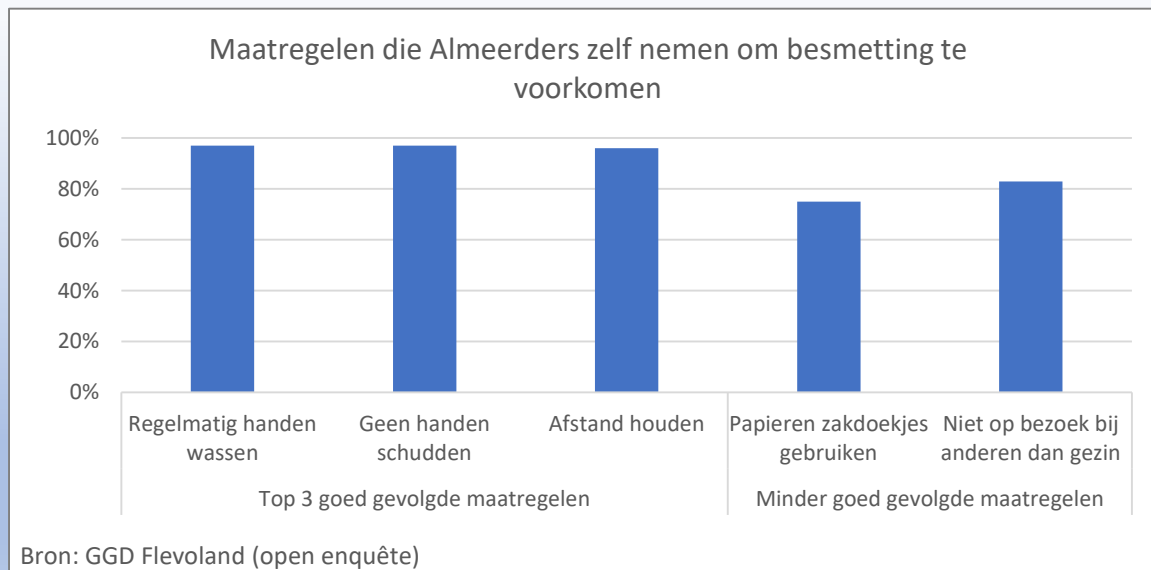
Een grote meerderheid van Almeerse respondenten vindt de berichtgeving over het coronavirus duidelijk (84%), slechts weinigen (6%) vinden de berichtgeving niet duidelijk.

De meningen zijn meer verdeeld over de betrouwbaarheid van berichtgeving over het coronavirus. Wel meent een meerderheid (65%) dat de berichtgeving betrouwbaar is. 8% vindt de berichtgeving niet betrouwbaar.

Algemeen – GGD-enquête

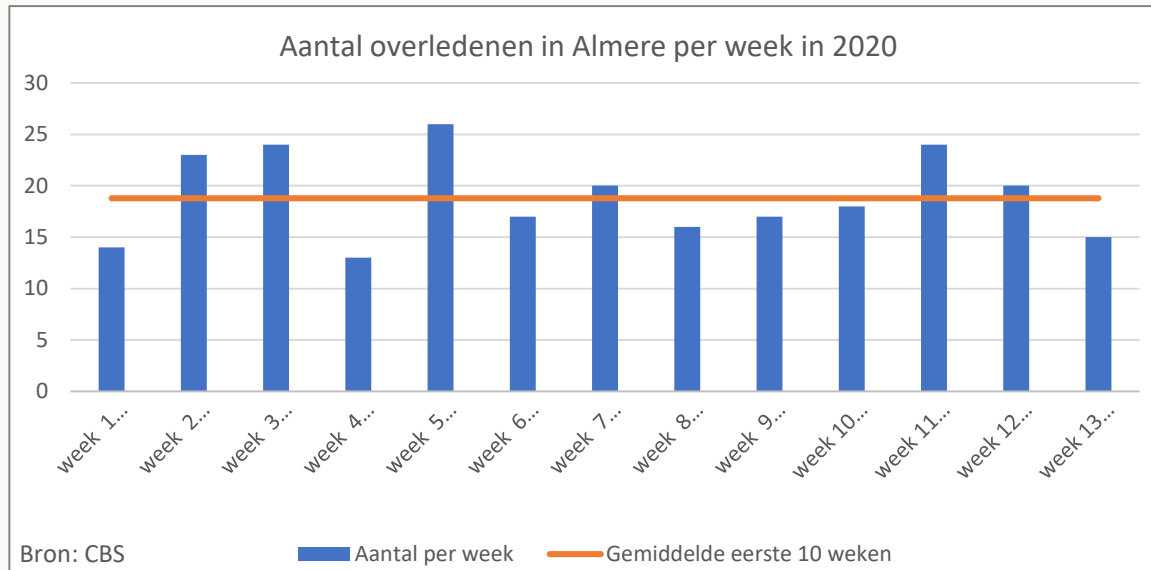
Iets meer dan de helft (57%) van de Almeerse respondenten vindt dat Nederland voldoende maatregelen neemt om verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Een derde (33%) is het daar niet mee eens.

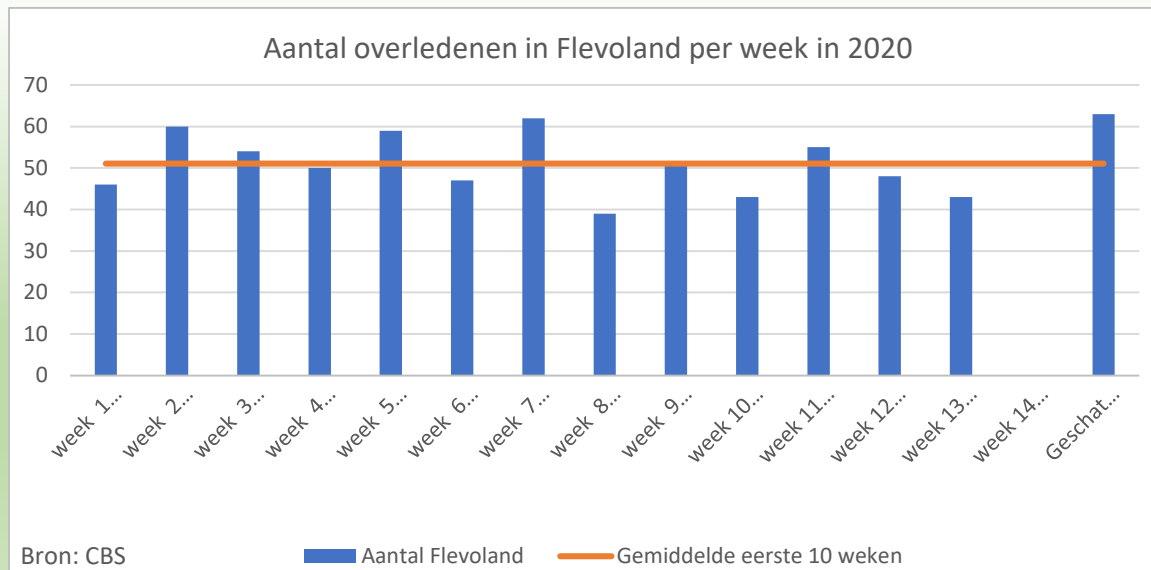
Bijna alle respondenten (97%) zeggen regelmatig hun handen te wassen, geen handen te schudden, en afstand te houden.

De minder goed opgevolgde maatregelen worden naar eigen zeggen toch nog door een meerderheid van de Almeerders opgevolgd: papieren zakdoekjes gebruiken en niet op bezoek gaan bij anderen dan het gezin.

Samenleving

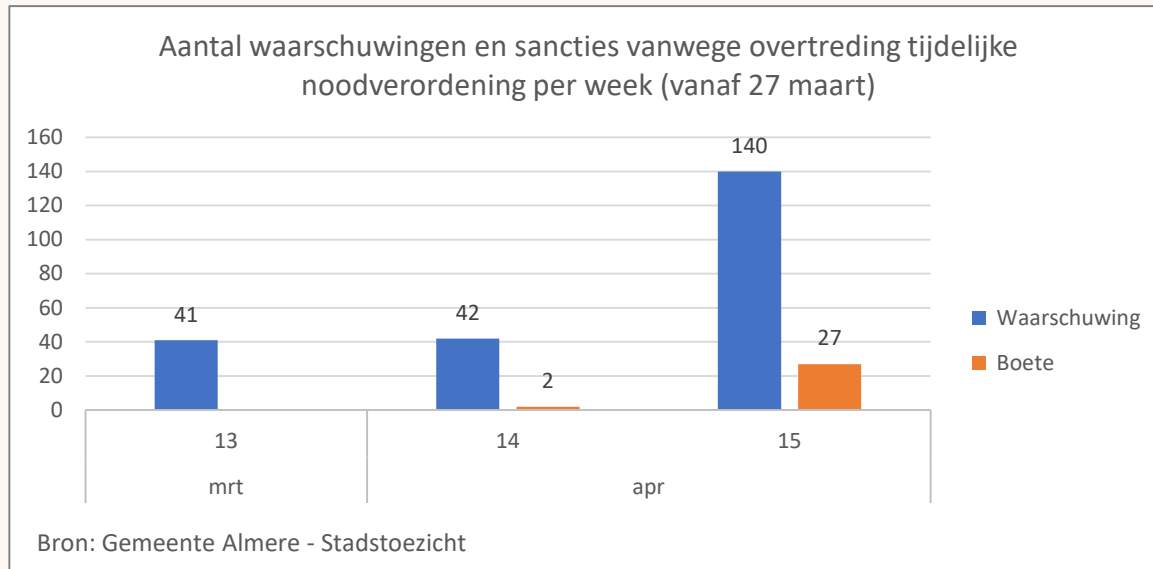

In Almere ligt het aantal overledenen (alle doodsoorzaken) in week 13 (23 t/m 29 maart) onder het gemiddelde van de eerste tien 'corona-vrije' weken van dit jaar.

In Flevoland ligt de weeksterfte in week 12 en week 13 onder het gemiddelde van de eerste tien weken van dit jaar. Naar verwachting zal dat in week 14 (30 maart t/m 5 april) niet meer het geval zijn.

Openbare orde en veiligheid

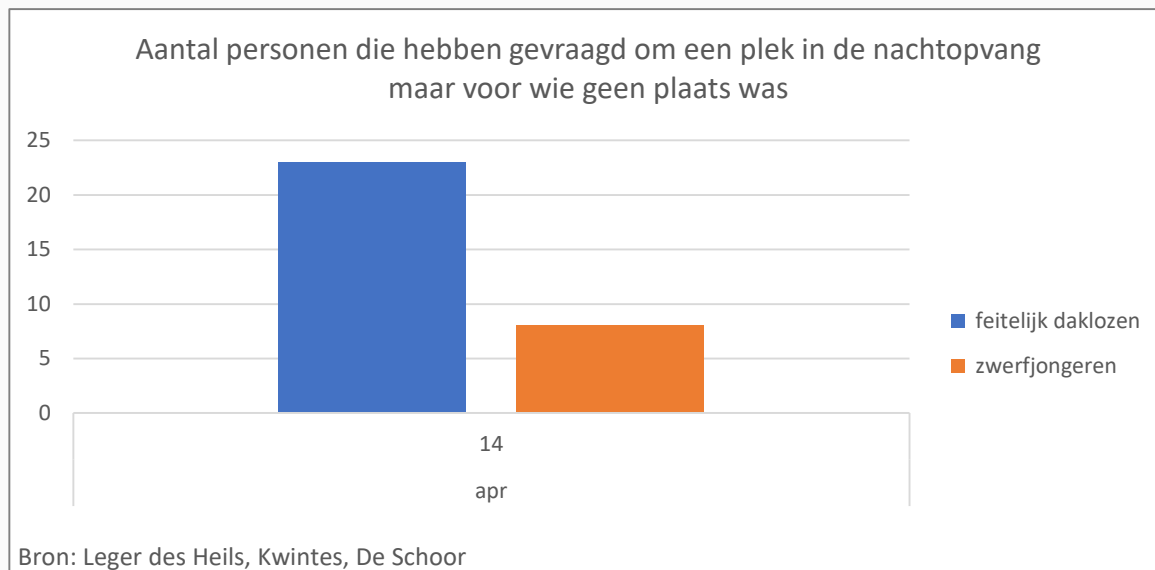
Vanaf 27 maart mogen lokale overheden gaan handhaven op overtredingen van de beperkende maatregelen in verband met het coronavirus.

De afdeling Veiligheid, Toezicht en Handhaving waarschuwt eerst. Bij negeren of herhaalde overtreding kunnen ze een boete uitdelen.

VTH heeft meteen al in de eerste week, dus op vrijdag, zaterdag en zondag, 41 waarschuwingen uitgedeeld. In de tweede week ging het om 42 waarschuwingen en 2 boetes.

In de afgelopen week steeg zowel het aantal waarschuwingen (140) als het aantal boetes (27) fors.

Zorg en ondersteuning

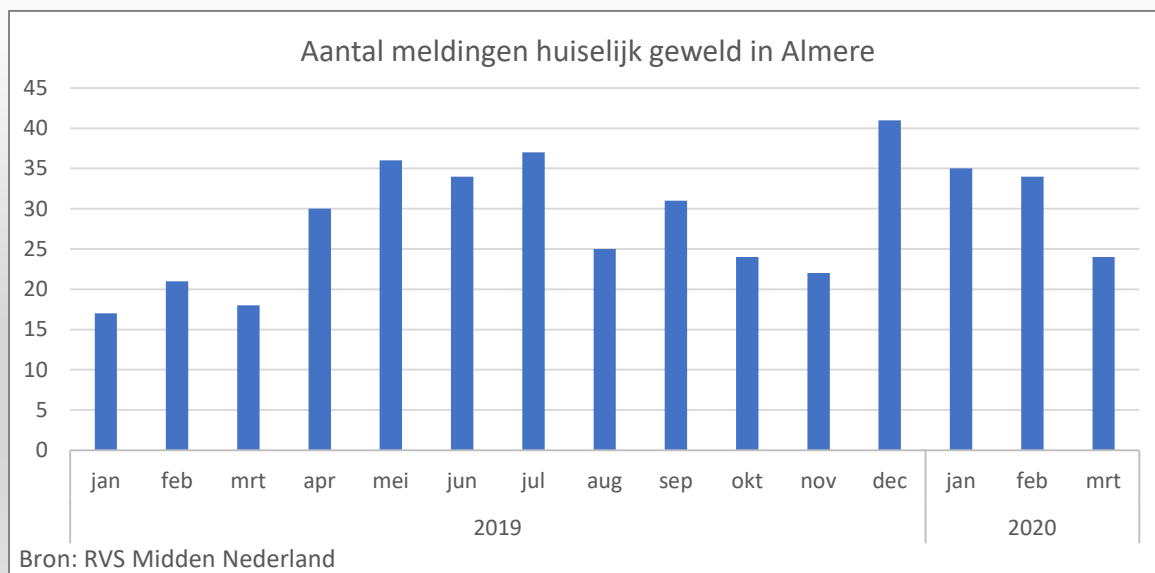
Er zijn geen goede cijfers over het aantal daklozen in Almere. Hun aantal fluctueert en een deel staat ook niet geregistreerd. Het aantal bedden in de nachtopvang is uitgebreid en deze zijn allemaal bezet.

Om een beeld te krijgen informeert Team Veilig en Onderdak vanaf nu 2x per maand bij maatschappelijke partners hoe vaak de nachtopvang in afgelopen week iemand heeft moeten weigeren omdat er geen plaats voor hen was.

In week 14 (30 maart t/m 5 april) ging dat om 23 feitelijk daklozen (daklozen zonder vaste verblijfplaats van 23 jaar of ouder) en 8 zwerfjongeren (van 22 jaar of jonger) inclusief 'bankslapers'. Dat zijn jongeren die tijdelijk logeren bij bekenden, maar geen vaste verblijfplaats hebben.

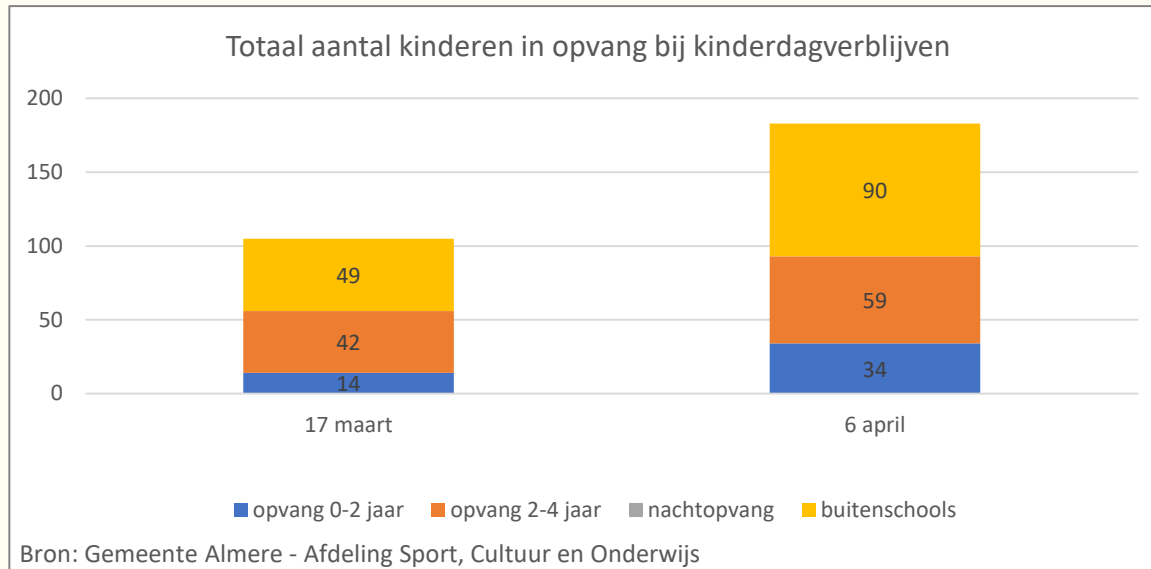
De politie registreert bij misdrijven of er sprake was van huiselijk geweld. In maart ging het om 24 gevallen. Dat is minder dan in februari (34) en januari (35), maar iets meer dan in maart 2018 (18).

Landelijk registreerde de politie in maart dit jaar 13% minder incidenten waarbij Veilig Thuis ingelicht moest worden dan in maart 2019.

Onderwijs en kinderopvang

Kinderen kunnen opgevangen worden op school of op kinderdagverblijven als hun ouders een vitaal beroep hebben of als de kinderen in een kwetsbare situatie verkeren.

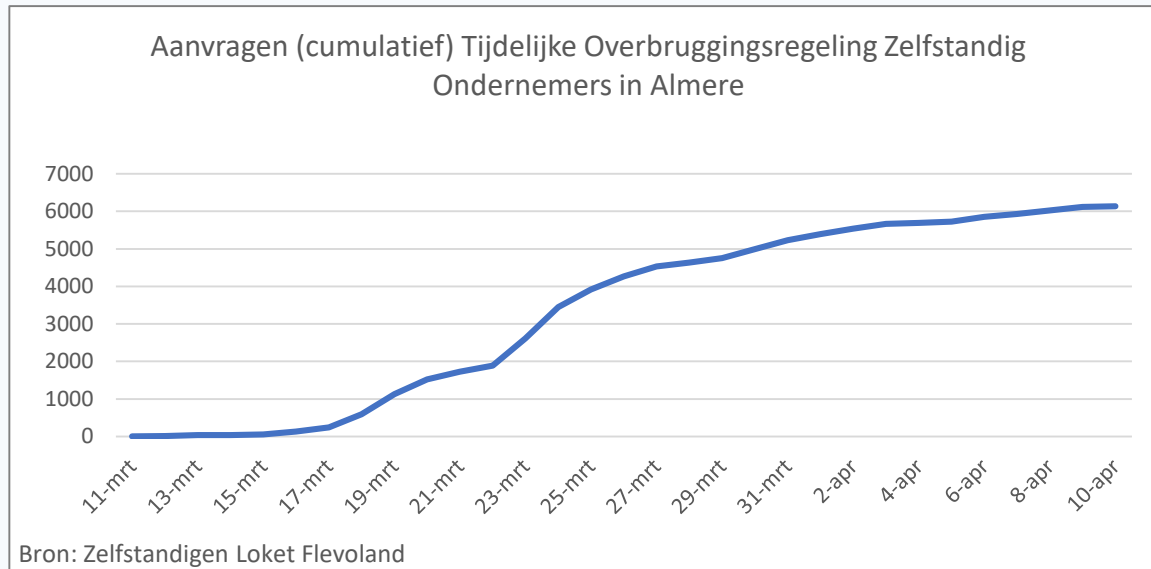
Op 17 maart werden in totaal 105 kinderen opgevangen bij een van de 13 door de gemeente gesubsidieerde partners voor voorschoolse educatie. Op 6 april geldt dit voor 183 kinderen. Het is nu niet bekend of deze kinderen vanwege het vitale beroep van de ouders of vanwege kwetsbaarheid opgevangen worden.

Op 20 maart heeft de gemeente een peiling onder alle organisaties voor kinderopvang uitgezet. Ongeveer 70% van de aanbieders heeft gereageerd. Bij deze aanbieders worden in totaal 570 kinderen opgevangen. De gesubsidieerde aanbieders voorschoolse educatie maken ook deel uit van deze peiling.

In totaal worden er in de week van 6 april 612 kinderen opgevangen binnen het onderwijs (primair en voortgezet onderwijs). Bijna driekwart van de kinderen worden opgevangen omdat hun ouders een vitaal beroep hebben, een ruim kwart van de kinderen wordt opgevangen omdat ze in een kwetsbare situatie verkeren.

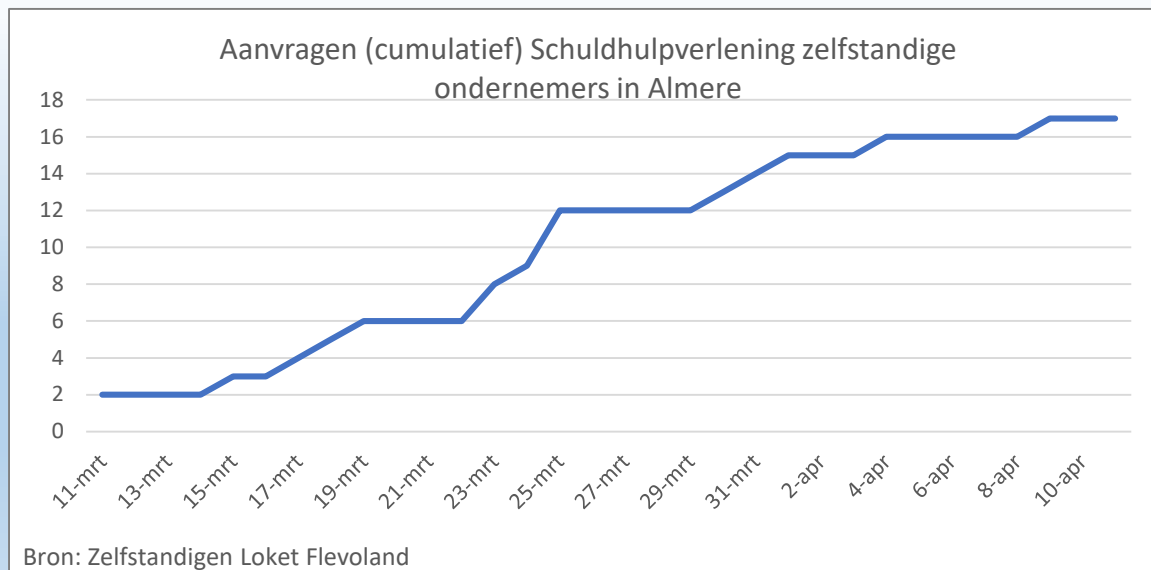
Economie, werk en inkomen

In de periode 11 maart t/m 10 april hebben in totaal 6132 Almeerse ondernemers ondersteuning aangevraagd in het kader van de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO).

Indicatief hebben daarmee ruim vier van de tien zelfstandig ondernemers ondersteuning aangevraagd.

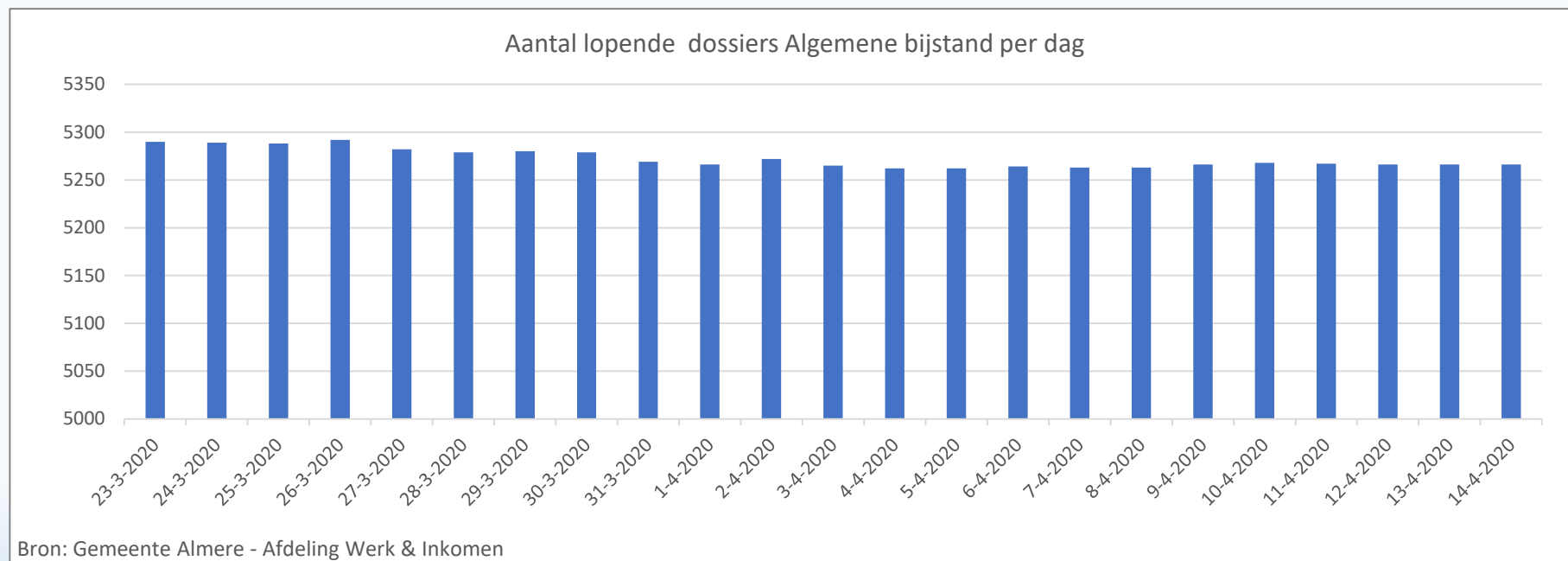
In de aanvragen is een aantal pieken te onderscheiden die samenhangen met data waarop maatregelen ingesteld of verlengd zijn. De relatief hoogste aantallen ondernemers melden zich aan op 23 en 24 maart. Dit lijkt samen te hangen met de aanscherping van maatregelen op 23 maart.

In de periode 11 maart t/m 10 april hebben in totaal 17 Almeerse zelfstandigen schuldhulpverlening aangevraagd via het Zelfstandigen Loket Flevoland.

De schuldhulpverlening wordt uitgevoerd door Okkerse & Schop en Zuidweg & Partners. De schuldhulpverlening voor zelfstandigen is niet gerelateerd aan de Almeerse schulddienstverlening door PLANgroep.

Economie, werk en inkomen

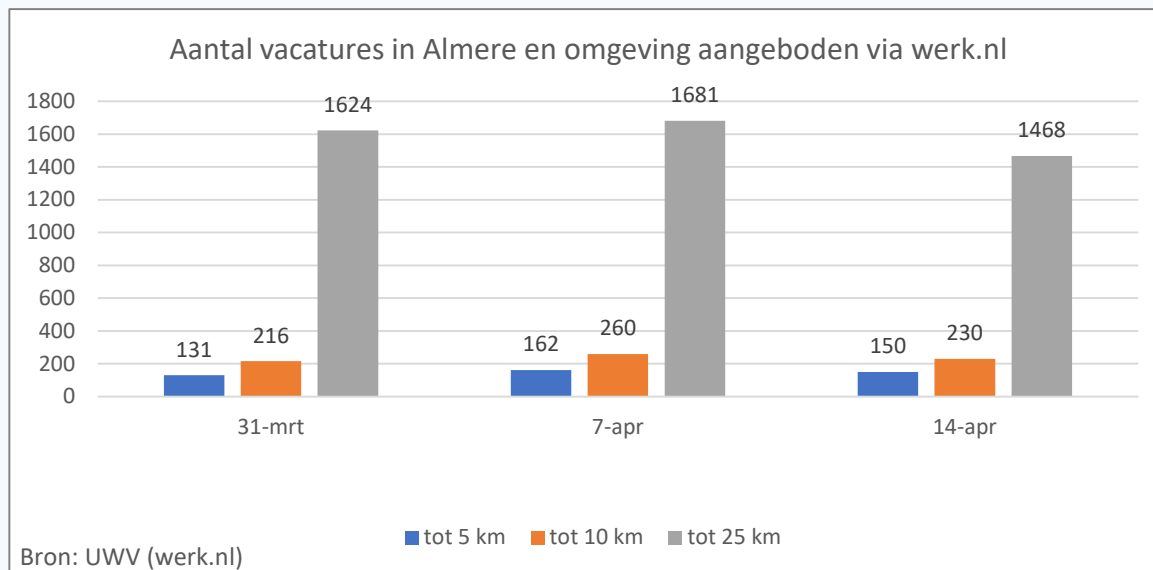
Het aantal lopende dossiers voor Algemene bijstand bedroeg 5290 dossiers op 23 maart en 5266 dossiers op 14 april 2020.

Het aantal lopende dossiers is daarmee over deze periode vrij constant. Op langere termijn wordt er een stijging verwacht. Dat deze stijging nu nog niet te zien is, kan met meerdere zaken te maken hebben. Bedrijven kunnen de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkbehoud aanvragen voor een tegemoetkoming in de loonkosten als de omzet erg terugloopt. Dit vermindert baanverlies. Mensen die hun baan verliezen komen niet meteen in aanmerking voor de bijstand. Veel werknemers ontvangen eerst

een werkloosheidsuitkering (ww). Ook gelden er aanvullende eisen voor het ontvangen van bijstand.

Het aantal nieuwe aanvragen algemene bijstand is de afgelopen periode wel fors hoger dan in dezelfde periode vorig jaar. Zo zijn er in week 15 (week van 6 april) 62 nieuwe aanvragen binnengekomen ten opzichte van 40 in 2019. De aanvragen worden verwerkt. De verwachting is dat het aantal lopende dossiers de komende weken stijgt.

Economie, werk en inkomen

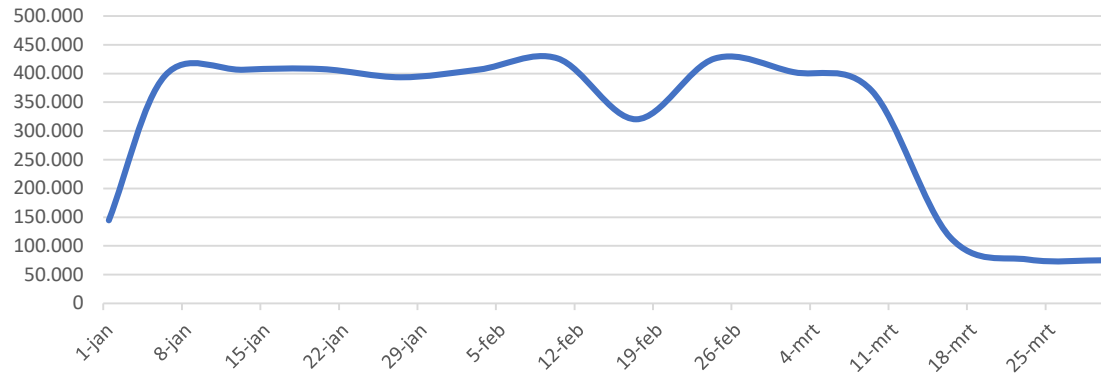

Via werk.nl kunnen mensen op zoek naar openstaande vacatures in de omgeving van hun woonplaats. Vanaf 31 maart wordt eens per week de database geraadpleegd om te zien hoeveel vacatures er in de omgeving van Almere zijn.

Vergeleken met vorige week is het aantal aangeboden vacatures gedaald. Deze daling is vooral zichtbaar bij het aantal vacatures binnen een straal van 25 kilometer.

Economie, werk en inkomen

Ontwikkeling van het aantal incheck-transacties met een OV-chipkaart in het stad- en streekvervoer

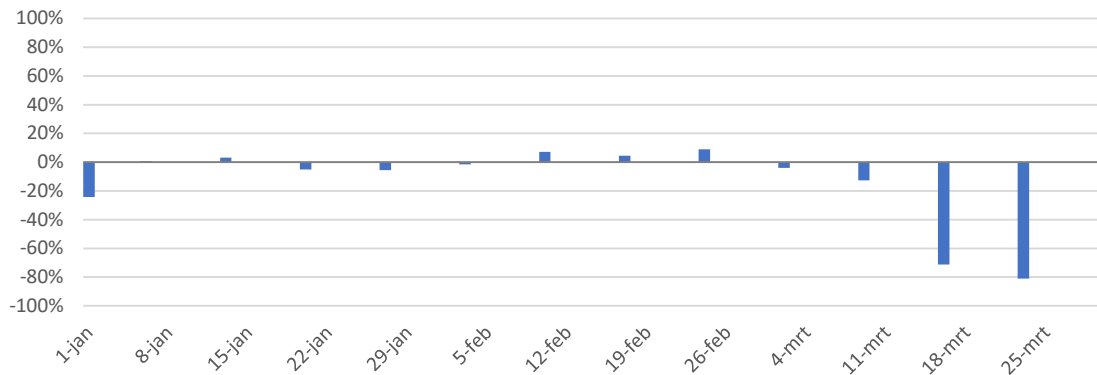
Bron: Keolis (voorlopige cijfers)

De ontwikkeling van het aantal incheck-transacties met een OV-chipkaart in het stad- en streekvervoer geeft een indicatie van de intensiteit van het woon-werkverkeer.

Het aantal inchecktransacties is drastisch gedaald vanaf de week van 16 maart (week 12). Het aantal inchecktransacties wordt ook lager omdat de dienstregeling is ingeperkt, er rijden minder bussen.

De aantallen transacties voor 16 maart worden beïnvloed door de korte weken (week van 1 januari) en door vakantieperiodes (week van 1 januari en van 17 februari).

Verandering aantal inchecktransacties bus- en streekvervoer in 2020 t.o.v. 2019

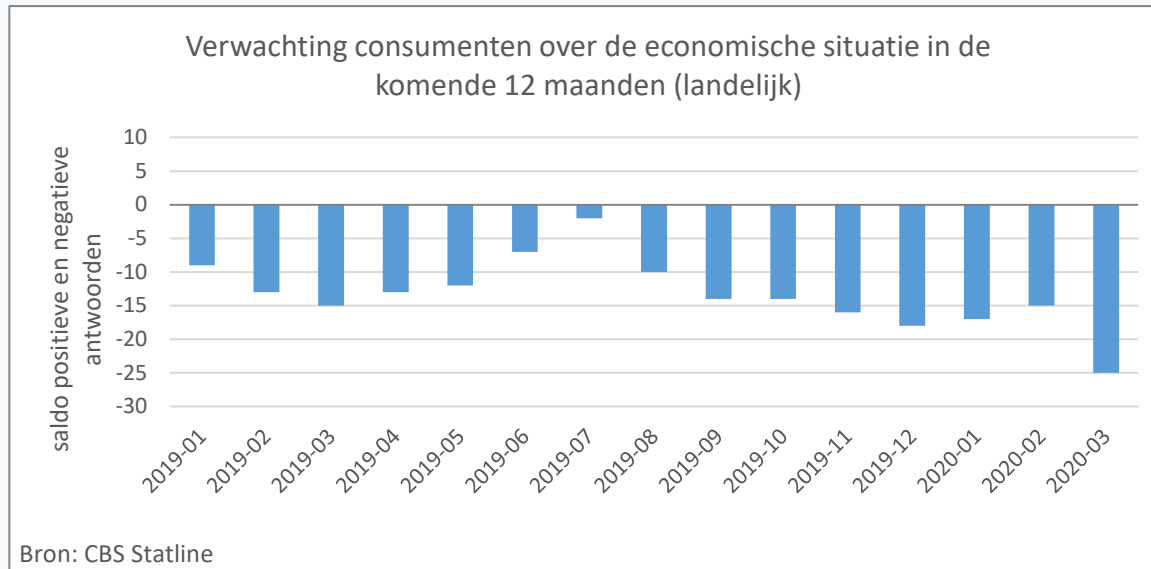

Bron: Keolis (voorlopige cijfers)

Het aantal inchecktransacties bus- en streekvervoer per week in 2020 ten opzichte van het aantal transacties in 2019.

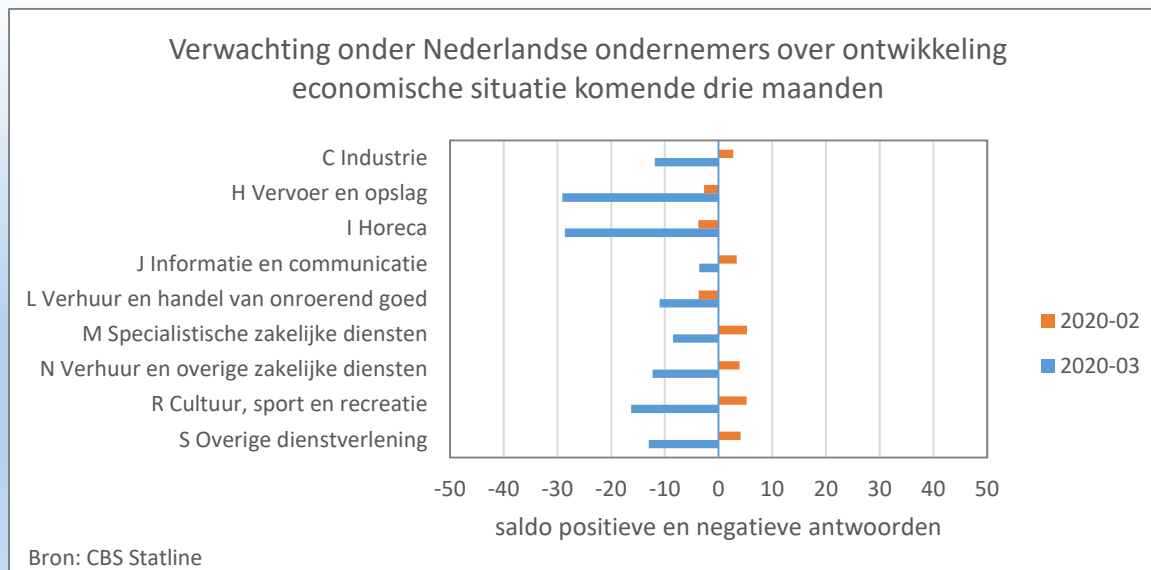
De procentuele afname van het aantal inchecktransacties vanaf de week van 16 maart is goed zichtbaar.

Economie, werk en inkomen

Uit de maandelijkse CBS-enquête onder consumenten blijkt dat consumenten vaker negatief denken over de economische ontwikkelingen in de komende 12 maanden. In maart was dit sentiment het meest negatief sinds januari 2019.

Ongeveer 85% van de respondenten van het consumentenonderzoek had al gereageerd op de enquête voordat de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus van kracht werden. Waarschijnlijk komt het effect van deze maatregelen nog niet tot uiting in het gemeten consumentenvertrouwen van maart.

De maandelijkse CBS-enquête onder ondernemers laat zien dat er meer ondernemers waren die verwachtten dat het economisch klimaat gaat verslechteren dan die aangaven te verwachten dat het gaat verbeteren. In de voorgaande maand waren de ondernemers duidelijk positiever gestemd.

Ongeveer 90% van de respondenten aan de enquête had al gereageerd voordat de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus van kracht werden. Daardoor komt het effect van deze maatregelen waarschijnlijk nog niet volledig tot uiting in de gemeten verwachtingen van ondernemers.

Bronnen

CBS

- Aantal overledenen in Almere per week
- Aantal overledenen in Flevoland per week
- Verwachting consumenten over de economische situatie in de komende 12 maanden (landelijk)
- Verwachting onder Nederlandse ondernemers over ontwikkeling economische situatie komende drie maanden

Gemeente Almere - Afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving

- Aantal waarschuwingen en sancties vanwege overtreding tijdelijke noodverordening per week (vanaf 27 maart)

Gemeente Almere – Afdeling Werk & Inkomen

- Aantal lopende bijstandsdossiers per dag
Het kan voorkomen dat de aantallen lopende bijstandsdossiers op een bepaalde datum met terugwerkende kracht wijzigen. Dit doet zich voor als medewerkers bijvoorbeeld de einddatum van het dossier wijzigen. Mutaties worden zoveel mogelijk geactualiseerd.

Gemeente Almere – Afdeling Onderwijs, Sport en Cultuur

- Totaal aantal kinderen in opvang bij kinderdagverblijven
- Aantal kinderen opgevangen binnen het onderwijs

GGD Flevoland/RIVM

- Aantal ziekenhuisopnames vanwege COVID-19 in Almere (vanaf 31 maart)
- Aantal bevestigde COVID-19 besmettingen in Almere (tot 31 maart)

GGD Flevoland

- % Almeerders dat coronagerelateerde klachten heeft / % Almeerders dat informatie over coronavirus betrouwbaar vindt / % Almeerders dat informatie over coronavirus duidelijk vindt
- Denkt u dat Nederland op dit moment voldoende maatregelen neemt om verspreiding van het nieuwe coronavirus te voorkomen?
- Maatregelen die Almeerders zelf nemen om besmetting te voorkomen

Keolis

- Ontwikkeling van het aantal incheck-transacties met een OV-chipkaart in het stad- en streekvervoer (voorlopige cijfers)
- Verandering aantal inchecktransacties bus- en streekvervoer in 2020 t.o.v. 2019 (voorlopige cijfers)

Leger de Heils, Kwintes, De Schoor

- Aantal personen die hebben gevraagd om een plek in de nachtopvang maar voor wie geen plaats was

RVS Midden Nederland

- Aantal meldingen huiselijk geweld in Almere

Zelfstandigen Loket Flevoland

- Aantal aanvragen cumulatief Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers in Almere
- Aanvragen Schuldhulpverlening ondernemers cumulatief in Almere

De gegevens voor de Monitor Coronacrisis zijn verzameld, bewerkt en gepresenteerd door team Onderzoek & Statistiek van de gemeente Almere